

Ανεμοπετάλιο

Τόμ. 5, Αρ. 5 (2025)

Ανεμοπετάλιο

Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα Ενηλίκων: «Εκμάθηση της Νέας Ελληνικής ως Δεύτερης/Ξένης Γλώσσας»

Ιωάννης Σόλαρης

doi: [10.12681/anem.42257](https://doi.org/10.12681/anem.42257)

Copyright © 2025, Ιωάννης Σόλαρης

Άδεια χρήσης [##plugins.generic.pdfFrontPageGenerator.front.license.cc-by-nc-nd4##](https://plugins.generic.pdfFrontPageGenerator.front.license.cc-by-nc-nd4##).

**Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα Ενηλίκων:
«Εκμάθηση της Νέας Ελληνικής ως Δεύτερης/Ξένης Γλώσσας»**

Ιωάννης Σόλαρης

Επόπτης Ποιότητας της Εκπαίδευσης ΔΔΕ Μεσσηνίας
isolaris@sch.gr

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η κατάρτιση ενηλίκων υπαγορεύεται από τις σημαντικές και διαρκείς αλλαγές στο κοινωνικο-πολιτισμικό επίπεδο, που οδηγούν στη δια βίου εκπαίδευση του σύγχρονου ανθρώπου. Η κριτική παιδεία, οι γνώσεις τεχνολογίας και οι κοινωνικές ικανότητες συνιστούν τα αλληλοσυνδεόμενα προσόντα κάθε πολίτη, για να ανταποκριθεί στην εποχή και να ανελιξει την προσωπικότητά του. Η ειδοποιός διαφορά στην εκπαίδευση ενηλίκων έγκειται στα διαφορετικά χαρακτηριστικά των ατόμων, όπως η ωριμότητα, η υπευθυνότητα και η κοινωνική εμπειρία, τα οποία αξιοποιούνται στον σχεδιασμό ενός προγράμματος μάθησης με έμφαση στην ελευθερία, την αυτονομία και την αλληλεπίδραση των εκπαιδευομένων. Η εκμάθηση της νέας ελληνικής μπορεί να βοηθήσει τόσο στην απόκτηση γνώσεων και την καθημερινή ζωή όσο και στην κοινωνική-πολιτισμική αναμόρφωση ενός τόπου.

ΛΕΞΕΙΣ-ΚΛΕΙΔΙΑ: Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα, εκμάθηση ελληνικής γλώσσας, στρατηγική, εκπαιδευτικές ανάγκες, γνώσεις-δεξιότητες-στάσεις

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σκοπός της εργασίας είναι ο σχεδιασμός Εκπαιδευτικού Προγράμματος ενηλίκων που αναλαμβάνει να υλοποιήσει το Κέντρο Δια Βίου Μάθησης ενός περιφερειακού Δήμου, βάσει της στρατηγικής της προσωπικής και κοινωνικοπολιτισμικής ανάπτυξης. Το Πρόγραμμα αφορά την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας σε μη ελληνόφωνους κατοίκους της Δυτικής Μάνης, προκειμένου να μπορούν να συμμετέχουν ενεργά στην κοινωνική και πολιτιστική ζωή του τόπου.

Η διάρθρωση αναφέρεται στη φυσιογνωμία του Εκπαιδευτικού Προγράμματος, τις μεθόδους-τεχνικές διερεύνησης των εκπαιδευτικών αναγκών του πληθυσμού, τον σκοπό, τους στόχους και το περιεχόμενο του Προγράμματος, τους στόχους της Ενότητας για την κοινωνική ζωή καθώς και το περιεχόμενο των υποενοτήτων.

1. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα τιτλοφορείται «Εκμάθηση της Νέας Ελληνικής ως δεύτερης ή ξένης γλώσσας» και διενεργείται από το Κέντρο Δια Βίου Μάθησης (ΚΕΔΙΒΙΜ) του Δήμου Δυτικής Μάνης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου.

Η ομάδα-στόχος είναι όλοι οι ενήλικες, άντρες και γυναίκες, που διαμένουν στον Δήμο και προέρχονται από χώρες του εξωτερικού (Αγγλία-Αυστρία-Γερμανία-Αλβανία) χωρίς να γνωρίζουν την ελληνική γλώσσα σε βασικό επίπεδο συνομιλίας και επικοινωνίας (μη φυσικές/οίμιλότητες/τές της ελληνικής γλώσσας).

2. ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ

Οι ενήλικοι που καλούνται να συμμετάσχουν στα εκπαιδευτικά προγράμματα δεν είναι παθητικοί δέκτες που ακολουθούν την προσφερόμενη κατάρτιση, αλλά είναι άτομα με πολλαπλούς ρόλους και ταυτότητες, μέλη κοινωνικών ομάδων και συλλογικών φορέων. Οπότε επιβάλλεται να διερευνηθούν οι ανάγκες τους, οι γνωστικές ελλείψεις, ο βαθμός ένταξης στο κοινωνικό σύνολο, η προσαρμογή-αλλαγή στις νέες καταστάσεις. Περαιτέρω, οι εκπαιδευτικές ανάγκες διακρίνονται σε συνειδητοποίηση της έλλειψης μορφωτικών αγαθών σε υποκειμενικό επίπεδο (προσωπική ή διαπροσωπική διάσταση) ή/και σε αντικειμενικό (κοινωνικός περίγυρος) (Βεργίδης & Καραλής, 2008). Με τα δεδομένα αυτά οι ενήλικοι του Προγράμματος μπορεί να είναι σύζυγοι Ελλήνων, ζευγάρια αλλοδαπών (εργαζόμενοι ή συνταξιούχοι), μετανάστες, παλλινოსτούντες (μη ελληνόφωνοι).

Για τη διερεύνηση της ανάγκης γνώσης της ελληνικής γλώσσας προτείνεται ως κατάλληλη η περιγραφική δειγματοληπτική μέθοδος. Απαιτείται ο ακριβής προσδιορισμός του πληθυσμού (το δειγματοληπτικό πλαίσιο) καθώς και του αντιπροσωπευτικού δείγματος για τη γενίκευση των συμπερασμάτων. Επειδή ο πληθυσμός (αλλοδαποί/μη ελληνόφωνοι) είναι διασκορπισμένος σε μεγάλη γεωγραφική περιοχή (όρια του Δήμου), μπορεί να χρησιμοποιηθεί η δειγματοληψία κατά δεσμίδες, δηλαδή η επιλογή συγκεκριμένων χωριών-πόλεων της διοικητικής περιφέρειας και συγκεκριμένου αριθμού αλλοδαπών κατοίκων κατ' αναλογία οι οποίοι θα απαντήσουν σε ερωτηματολόγιο και θα δώσουν συνέντευξη (Βεργίδης & Καραλής, 2008). Για να εξασφαλισθεί η αντιπροσωπευτικότητα του δείγματος, χρειάζεται η επιλογή να αφορά διαφορετικές γεωγραφικές κατανομές (μικροί και μεγάλοι οικισμοί, παραθαλάσσιες και ορεινές περιοχές) και διαφορετικά οικονομικά στρώματα (εργάτες, τεχνίτες, επαγγελματίες, εισοδηματίες, οικιακοί βοηθοί).

Σημειωτέον ότι η διερεύνηση των αναγκών είναι σύνθετη διαδικασία και γι' αυτό μπορεί να καταλήξει σε λανθασμένα ή διαστρεβλωμένα συμπεράσματα εάν στηριχθούν οι ερευνητές (συντελεστές προγράμματος) μόνο στα στατιστικά στοιχεία του ερωτηματολογίου. Γι' αυτό τον λόγο μέσω των συνεντεύξεων συνιστάται μαζί με τις ανάγκες να αναζητηθούν τα συμφέροντα της ομάδας-στόχου καθώς και τα κίνητρά τους, οι φιλοδοξίες τους, προκειμένου να στοιχειοθετηθεί μια ολοκληρωμένη και πραγματική εικόνα (Βεργίδης & Καραλής, 2008). Είναι σημαντικές οι προθέσεις των αλλοδαπών/μη ελληνόφωνων κατοίκων, δηλαδή εάν είναι προσωρινή ή μόνιμη η εγκατάστασή τους, εάν επιδιώξή τους είναι η δημιουργία μιας κλειστής κοινωνίας (όλοι οι ομοϊδεάτες μαζί) ή η ανάμειξη-επικοινωνία με τους γηγενείς, εάν επιθυμία τους είναι η απομόνωση σε έναν ειδυλλιακό τόπο ή η οικονομική προκοπή κλπ.

Άλλος ένας σημαντικός παράγοντας στη διαδικασία διερεύνησης είναι ότι οι ανάγκες συναρτώνται με τις κοινωνικές σχέσεις (Βεργίδης & Καραλής, 2008). Επομένως, μπορεί οι συμμετέχοντες στην έρευνα να επηρεαστούν ενδεχομένως στις απαντήσεις τους από το είδος του φορέα, εν προκειμένω μια κρατική υπηρεσία-ο Δήμος από τον οποίο ελπίζουν σε κάποια ευνοϊκή μεταχείριση, από τον χώρο στον οποίο πραγματοποιείται η διερεύνηση (εργασία, δημόσιος χώρος, κατοικία), καθώς και από την τεχνική (ποια θα είναι η γλώσσα του ερωτηματολογίου ή της συνέντευξης).

3. ΣΚΟΠΟΣ, ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Με βάση τη διερεύνηση των αναγκών καθορίζονται ο σκοπός, οι στόχοι και το περιεχόμενο του Προγράμματος. Επιπρόσθετα, πρέπει να ληφθούν υπόψη τόσο τα προσωπικά χαρακτηριστικά (προσδοκίες, κίνητρα, ενδιαφέροντα, εμπειρίες, στάσεις, πεποιθήσεις) όσο και τα εκπαιδευτικά-επαγγελματικά-κοινωνικά χαρακτηριστικά της ομάδας-στόχου, προκειμένου να εξασφαλισθεί η διαθεσιμότητα ουσιαστικής/θετικής συμμετοχής-εμπλοκής τους στο Πρόγραμμα (Βεργίδης & Καραλής, 2008).

Συνάμα η στοχοθεσία και το περιεχόμενο του Προγράμματος ακολουθούν τον άξονα της στρατηγικής της προσωπικής και πολιτισμικής ανάπτυξης της εκπαίδευσης ενηλίκων. Η στρατηγική αυτή θεωρεί τη γνώση ως προϋπόθεση για την ενεργό συμμετοχή του πολίτη στην κοινωνική και πολιτιστική ζωή. Ειδικότερα στοχεύει στην ανάπτυξη της προσωπικότητας μέσα στον διαρκώς μεταβαλλόμενο κόσμο (πολυπολιτισμική κοινωνία), στην αντιμετώπιση κοινωνικών δυσκολιών, τη δημιουργία πολιτιστικών αγαθών, τη συμμετοχή στα κοινωνικά-πολιτικά δρώμενα, την αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου, την αντιμετώπιση των διακρίσεων (Βεργίδης,

2008). Επομένως, μέσα από αυτά τα πολιτιστικά προγράμματα εκπαίδευσης ενηλίκων είναι δυνατόν να αξιοποιηθεί ο ελεύθερος χρόνος των εκπαιδευομένων, αλλά κυρίως να αρθούν πιθανά εμπόδια μάθησης και συναισθηματικοί φραγμοί, να υπερπηδηθεί ο κοινωνικός αποκλεισμός και να δρομολογηθεί ενεργός συμμετοχή στο κοινωνικό γίγνεσθαι (Τσίλη, 2021).

3.1. ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του Εκπαιδευτικού Προγράμματος είναι η ανάπτυξη της ικανότητας επικοινωνίας (έκφραση ιδεών, απόψεων, συναισθημάτων κλπ.), οι διαπροσωπικές σχέσεις και η συνεργασία (αλληλεπίδραση με κατοίκους που ομιλούν την κυρίαρχη γλώσσα), ο δημιουργικός διάλογος στον πολιτισμό.

3.2. ΣΤΟΧΟΙ

Οι ειδικοί εκπαιδευτικοί στόχοι καθορίζονται στο πλαίσιο του σκοπού του προγράμματος και συσχετίζονται με τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα των μαθησιακών δραστηριοτήτων μετά την υλοποίηση του προγράμματος. Μάλιστα όσο πιο καθαρά προσδιορίζονται οι στόχοι, τόσο μεγαλύτερη ζήτηση θα έχει το Πρόγραμμα και τόσο αποτελεσματικότερη θα είναι η μάθηση (Rogers, 1998).

Οι στόχοι ταξινομούνται από το απλούστερο στο πολυπλοκότερο επίπεδο στον γνωστικό τομέα (γνώσεις), στο ψυχοκινητικό τομέα (δεξιότητες) και στον συναισθηματικό τομέα (στάσεις) (Κασμάτη, 2008).

A. Γνώσεις που πρέπει να αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι:

A1. Γλωσσικός εγγραμματισμός με κειμενοκεντρικές προσεγγίσεις σε θέματα ελληνικής γλώσσας και ελληνικού πολιτισμού

A2. Κατάκτηση βασικού λεξιλογίου και γραμματικής

A3. Συσχέτιση με καθημερινότητα - πρακτικές μορφές επικοινωνίας

B. Δεξιότητες μέσω δραστηριοτήτων που πρέπει να επιτελούν οι εκπαιδευόμενοι:

B1. Ανάπτυξη βασικών γλωσσικών δεξιοτήτων (κατανόηση και παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου)

B2. Ενίσχυση κοινωνικών και διαπολιτισμικών δεξιοτήτων για επίτευξη αμοιβαίας πολιτισμικής κατανόησης

Γ. Κατάλληλες στάσεις και συμπεριφορές:

Γ1. Υιοθέτηση της ενεργού κοινωνικής ένταξης

Γ2. Ευαισθητοποίηση κατά των κοινωνικών διακρίσεων

3.3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Το περιεχόμενο του Προγράμματος εκπαίδευσης ενηλίκων συγκροτείται κατά κύριο λόγο βάσει της προηγούμενης ανάλυσης των εκπαιδευτικών αναγκών της ομάδας-στόχου, καθώς και του προσδιορισμού του σκοπού και των ειδικών στόχων. Οπότε το περιεχόμενο δομείται σε εκπαιδευτικές ενότητες σε τρία επίπεδα: α. θεωρητικές γνώσεις, β. πρακτική άσκηση για την ανάπτυξη δεξιοτήτων-ικανοτήτων και γ. ανάπτυξη θετικών στάσεων και συμπεριφορών κατά τη θεωρητική εκπαίδευση και την πρακτική άσκηση (Βεργίδης & Καραλής, 2008).

Εκπαιδευτικές ενότητες	Σύνολο ωρών	Θεωρητικές γνώσεις	Ώρες εκπαίδευσης	Πρακτική άσκηση-δεξιότητες	Ώρες εκπαίδευσης	Στάσεις-συμπεριφορές
Ενότητα 1 - Εισαγωγή στο ελληνικό σύστημα γραφής και ανάγνωσης	20	Αλφάβητο (γράμματα και λέξεις)	10	Εντοπισμός γραμμάτων, μετατροπή ανάμεσα σε κεφαλαία και πεζά, γραφή (από εικόνα ή εξ ακοής), χρήση αριθμών και ώρας	10	Αντιλαμβάνονται τον γλωσσικό κώδικα ομιλίας
Ενότητα 2 – Ταυτότητες	20	Λεξιλόγιο και Γραμματική (Ρήματα)	10	Πραγματοποίηση Συστάσεων-γνωριμίας, Κατανόηση προτάσεων-ανάγνωση κειμένου, παρατήρηση διαλόγων, οργάνωση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, συζήτηση για τα χρώματα	10	Συγκρίνουν και συνειδητοποιούν τις διαφορές μεταξύ των γλωσσών

Ενότητα 3 – Μετακινήσεις	20	Λεξιλόγιο και Γραμματική (Ουσιαστικά, επίθετα)	10	Παρουσίαση ημερών εβδομάδας, οργάνωση ερωταπαντήσεων- οδηγίες για μέσα μεταφοράς και ταξίδια, χρήση χάρτη, συνδυασμός εικόνων και φράσεων	10	Μετέχουν και ενεργοποιούνται στη γλωσσική επικοινωνία
Ενότητα 4 – Συναλλαγές	20	Λεξιλόγιο και Γραμματική (Επιρρήματα και αντωνυμίες)	10	Περιγραφή και αφήγηση ιστορίας, ανάλυση διαλόγων για αγορές αγαθών, παιχνίδι ρόλων, κατασκευή λίστας προϊόντων	10	Προβληματίζονται και συνθέτουν τον δικό τους λόγο
Ενότητα 5 – Κοινωνική ζωή	20	Λεξιλόγιο και Γραμματική (Προθέσεις)	10	Διαπραγμάτευση όρων, ανάλυση κειμένων, γραφή σύντομου κειμένου, οργάνωση και συμμετοχή σε διαλόγους	10	Ευαισθητοποιούνται και συνεργάζονται με τους γύρω τους
Ενότητα 6 – Εργασία και υπηρεσίες	20	Λεξιλόγιο και Γραμματική (Ανώμαλα ρήματα)	10	Σύνταξη αίτησης και βιογραφικού για εργασία, επικοινωνία με φορείς	10	Διαμορφώνουν και προσαρμόζουν τη γλώσσα στις ανάγκες τους

				εκπαίδευσης και υγείας		
Ενότητα 7- ΜΜΕ	20	Λεξιλόγιο και Γραμματική (ολοκληρωμένες προτάσεις λόγου)	10	Επεξεργασία ειδήσεων και άρθρων, Συζήτηση σχετικά με τις προηγούμενες εμπειρίες, Σημείωση λέξεων-κλειδιών	10	Αναγνωρίζουν και χρησιμοποιούν κείμενα (προφορικά και γραπτά) για να εκφράσουν τη γνώμη τους
Γενικό σύνολο	140		70		70	

Το περιεχόμενο του Προγράμματος διαρθρώνεται σε διαφορετικά επίπεδα, όμως οι θεωρητικές γνώσεις δεν είναι ξεκομμένες από την πρακτική άσκηση. Ειδικά για το συγκεκριμένο Πρόγραμμα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας, οι γνώσεις λεξιλογίου και γραμματικής μπορεί να διδάσκονται ξεχωριστά, αλλά είναι αλληλένδετα στοιχεία που απορρέουν μέσα από τις επικοινωνιακές καταστάσεις των δραστηριοτήτων (Αγάθος κ. συν., 2011). Επιπλέον, το ποσό της γνώσης του προγράμματος και ο ρυθμός της μάθησης του καθορισμένου έργου εξαρτώνται από τον εκπαιδευτή και από δεκτικότητα των εκπαιδευομένων (Rogers, 1998).

4. ΣΤΟΧΟΙ ΕΝΟΤΗΤΑΣ «ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ»

Κομβική για τη συνέχεια του Προγράμματος είναι η Ενότητα 5 που περιλαμβάνει την κοινωνική ζωή (ελεύθερος χρόνος-ψυχαγωγία-χόμπυ-ταξίδια), τις δοσοληψίες μεταξύ των ανθρώπων στην καθημερινότητά τους, εφόσον σε αυτό τον τομέα απαιτείται καλή γλωσσική επικοινωνία και συνεργασία. Οι εκπαιδευόμενοι εισέρχονται στη διαδικασία να μαθαίνουν, να ασκούνται και να συμπεριφέρονται ως ακολούθως:

4.1. ΓΝΩΣΕΙΣ

- α. Ονομάζουν δραστηριότητες από κοινωνικά συμβάντα
- β. Κατηγοροποιούν λέξεις ή φράσεις από διαφορετικές περιστάσεις ή χώρους
- γ. Συμπεραίνουν ποιες είναι οι κατάλληλες λέξεις

- δ. Κατανοούν κείμενα (δημοσίευσης ή εικόνας ή διαφήμισης)
- ε. Αναλύουν τις παραμέτρους των κειμένων
- στ. Γράφουν γράμματα για όσα τους ευχαριστούν
- ζ. Συνθέτουν προτάσεις με το βασικό λεξιλόγιο της ενότητας
- η. Ασκούνται στη γραμματική.

4.2. ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

- α. Διαλέγονται και επικοινωνούν μεταξύ τους (με ερωτήσεις και απαντήσεις) για θέματα που τους αφορούν
- β. Δείχνουν και παρουσιάζουν αντικείμενα
- γ. Συμμετέχουν σε δημιουργική λειτουργία
- δ. Βρίσκουν απαντήσεις σε ερωτήσεις και αναλύουν τις καταστάσεις
- ε. Ενεργούν και παίζουν ρόλους
- στ. Εκφράζονται και οργανώνουν λόγους.
- ζ. Ερευνούν και συνθέτουν απόψεις
- η. Διορθώνουν τα λάθη τους, αποκτούν ευελιξία

4.3. ΣΤΑΣΕΙΣ

- α. Αντιλαμβάνονται τις εικόνες
- β. Συνειδητοποιούν και ενεργοποιούνται στον διάλογο
- γ. Ενδιαφέρονται και συνεργάζονται με τον διπλανό τους
- δ. Προβληματίζονται και ευαισθητοποιούνται σε πρακτικά θέματα
- ε. Συγκρίνουν εμπειρίες
- στ. Δέχονται την αξία και σημασία της επικοινωνίας
- ζ. Διαμορφώνουν και προσαρμόζονται γλωσσικά σε ρόλους
- η. Υπερβαίνουν στερεοτυπικές αντιλήψεις

5. ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΕΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ

Το εκπαιδευτικό περιεχόμενο της ενότητας 5 περιλαμβάνει δραστηριότητες προφορικού και γραπτού λόγου μέσω των οποίων ασκούνται οι εκπαιδευόμενοι, εμπλουτίζουν το λεξιλόγιό τους, κατανοούν και συνομιλούν, αποκτούν δεξιότητες επικοινωνίας και διαμορφώνουν στάσεις πολιτιστικής αλληλεπίδρασης.

Υποενότητα 1: 2 ώρες

[Οι εκπαιδευόμενοι γράφουν λεζάντες με λέξεις-κλειδιά (δίνουν ονομασίες) κάτω από εικόνες (με παιχνίδια, αθλήματα, χορό, θέατρο, μουσική) από διαφορετικές χώρες.

Εμπλουτίζουν το λεξιλόγιό τους με καταλόγους ρημάτων (δράσεις) και ουσιαστικών (χώροι) που σχετίζονται με τη διασκέδαση.

Βάζουν τις λέξεις στη σωστή σειρά μέσα σε προτάσεις ή κάνουν αντιστοιχίσεις.]

Το επιμέρους περιεχόμενο αντιστοιχεί στους γνωστικούς στόχους 4.1.α., 4.1.β., 4.1.γ., 4.1.η., στην απόκτηση δεξιοτήτων 4.2.δ. και στη διαμόρφωση στάσεων 4.3.α.

Υποενότητα 2: 2 ώρες

[Ακούν και διαβάζουν σύντομους διαλόγους για τις ασχολίες στο Σαββατοκύριακο. Απαντούν σε ερωτήσεις γύρω από τους έτοιμους διαλόγους.

Συζητούν με τον/τη διπλανό/νή τους για το τι κάνουν στον ελεύθερο χρόνο τους. Χρησιμοποιούν συνήθεις φράσεις στην ομιλία τους.

Συμπληρώνουν κενά με τις λέξεις που έμαθαν μέσα σε κείμενο δύο παραγράφων.]

Οι δραστηριότητες στοχεύουν στη μάθηση 4.1.γ., 4.1.δ., στις δεξιότητες 4.2.α., 4.2.δ. και στις στάσεις 4.3.β., 4.3.γ.

Υποενότητα 3: 2 ώρες

[Διαβάζουν σε ένα περιοδικό την υπόθεση ενός κλασικού θεατρικού έργου (ξένου συγγραφέα) και απαντούν σε ερωτήσεις.

Βλέπουν μια διαφήμιση χριστουγεννιάτικης παράστασης και απαντούν σε ερωτήσεις σωστού-λάθους.

Ακούν ένα λογοτεχνικό απόσπασμα/παραμύθι (πεζό) και συμπληρώνουν σταυρόλεξο.]

Η εκπαιδευτική πράξη προσανατολίζεται στις γνώσεις 4.1.δ., 4.1.ε., στις δεξιότητες 4.2.δ. και στάσεις 4.3.α., 4.3.δ., 4.3.η.

Υποενότητα 4: 2 ώρες

[Ακούν/διαβάζουν έναν διάλογο από ταινία στην τηλεόραση και απαντούν σε ερωτήσεις σωστού-λάθους.

Ακούν τα μηνύματα στον αυτόματο τηλεφωνητή από μουσεία, θέατρα και κινηματογράφους και κρατούν σημειώσεις.

Συμπληρώνουν πίνακα με το τι θέλει/μπορεί/πρέπει καθένας/μία]

Οι ενέργειες κατευθύνονται στους εκπαιδευτικούς στόχους των γνώσεων 4.1.δ, 4.1.ε., των δεξιοτήτων 4.2.δ. και στάσεων 4.3.δ.

Υποενότητα 5: 2 ώρες

[Γράφουν ένα γράμμα σε κάποιο/α φίλο/η για μια συναυλία (ελληνικού ή ξένου μουσικού συγκροτήματος) που τους άρεσε πολύ. Διαβάζουν το γράμμα στους/στις συνεκπαιδευομένους, ακούν τα σχόλιά τους και το ξαναγράφουν.

Φέρνουν φωτογραφίες και άλλα ενθύμια της χώρας προέλευσης και τα παρουσιάζουν στους/στις συνεκπαιδευομένους/νες τους.]

Οι δραστηριότητες αφορούν επέκταση των γνώσεων 4.1.στ., των δεξιοτήτων 4.2.β, 4.2.γ. και στάσεων 4.3.ε., 4.3.στ., 4.3.η.

Υποενότητα 6: 2 ώρες

[Παίζουν ρόλους μεταξύ τους σχετικά με ταξίδια σε άλλη χώρα (σε πρακτορείο, εκδοτήριο κλπ.)

Συντάσσουν ανά δύο τη συνταγή (φαγητού ή γλυκού) για ένα πάρτυ γενεθλίων.

Γράφουν τις νέες λέξεις που έμαθαν και φτιάχνουν δικές τους προτάσεις με αυτές.]

Οι ασκήσεις επεξεργασίας αποσκοπούν στην κατάκτηση γνώσεων 4.1.ζ., δεξιοτήτων 4.2.ε, 4.2.στ., 4.2.ζ. και στάσεων 4.3.γ., 4.3.ζ., 4.3.η.

Υποενότητα 7: 8 ώρες

[Χρησιμοποιούν το ρήμα «αρέσει» σε διαφορετικά παραδείγματα.

Χρησιμοποιούν τις προθέσεις σε διαφορετικές καταστάσεις.]

Τα παραδείγματα της Γραμματικής στοχεύουν στη μάθηση 4.1.ζ, 4.1.η., σε δεξιότητες 4.2.ζ., 4.2.η. και στάσεις 4.3.στ.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η εργασία αφορά τον σχεδιασμό Εκπαιδευτικού Προγράμματος ενηλίκων (αλλοδαπών/μη ελληνόφωνων) για την εκμάθηση της ελληνικής ως δεύτερης ή ξένης γλώσσας, που αναλαμβάνει να υλοποιήσει το Κέντρο Δια Βίου Μάθησης του Δήμου Δυτικής Μάνης στην Πελοπόννησο.

Προηγείται η διερεύνηση των εκπαιδευτικών αναγκών σύμφωνα με τη συνειδητοποίηση της έλλειψης μορφωτικών αγαθών τόσο σε προσωπικό όσο και σε κοινωνικό επίπεδο. Για τον σκοπό αυτό προτείνεται η εφαρμογή της περιγραφικής δειγματοληπτικής μεθόδου, καθώς ταιριάζει στα γεωγραφικά δεδομένα και στο προφίλ της ομάδας στόχου, με χρήση του ερωτηματολογίου και της συνέντευξης.

Ακολουθεί, βάσει της διερεύνησης των αναγκών, ο προσδιορισμός του σκοπού, των ειδικών στόχων και του περιεχομένου του Προγράμματος στον άξονα της στρατηγικής της προσωπικής και πολιτισμικής ανάπτυξης της εκπαίδευσης ενηλίκων. Στο πλαίσιο αυτό επιδιώκεται όχι μόνο η γλωσσική επικοινωνία και συνεργασία, αλλά και ο δημιουργικός διάλογος διαμέσου του

πολιτισμού. Το Πρόγραμμα διαρθρώνεται σε επτά εκπαιδευτικές Ενότητες: Εισαγωγή στο ελληνικό αλφαβητικό σύστημα, Ταυτότητες, Μετακινήσεις, Συναλλαγές, Κοινωνική ζωή, Εργασία και δημόσιες υπηρεσίες, Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης. Κάθε Ενότητα γενικά περιλαμβάνει αντίστοιχες θεωρητικές γνώσεις, πρακτική άσκηση-δεξιότητες και στάσεις-συμπεριφορές.

Επιλέχθηκε μία σημαντική Ενότητα που αναφέρεται στην κοινωνική ζωή με επικοινωνιακές περιστάσεις γύρω από τον ελεύθερο χρόνο, τα ταξίδια, τα χόμπι κλπ. Οι εκπαιδευόμενοι καλούνται ειδικότερα να κατακτήσουν συγκεκριμένες γνώσεις-δεξιότητες, όπως και να σχηματίσουν στάσεις ζωής.

Εν συνεχεία αναλύεται το περιεχόμενο της Ενότητας για την κοινωνική ζωή σε επτά υποενότητες. Κάθε υποενότητα αναφέρεται σε επιλεγμένες δραστηριότητες, που αντιστοιχούν στις προκαθορισμένες γνώσεις-δεξιότητες-στάσεις της Ενότητας.

Συνοψίζοντας, ο σχεδιασμός του Εκπαιδευτικού Προγράμματος Εκπαίδευσης ενηλίκων θεμελιώνεται σε αυστηρή στοχοθεσία και περιεχόμενο (με κλιμακωτή διάρθρωση σε Ενότητες και Υποενότητες), αλλά συνάμα αποτελεί προϊόν ελεύθερης φαντασίας. Τέλος, το συγκεκριμένο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα είναι σχεδιασμένο για να συνεισφέρει στην προσωπική καλλιέργεια του εκπαιδευομένου μέσω της γλώσσας, καθώς και στην κοινωνικο-πολιτισμική του ανάπτυξη μέσω της αλληλεπίδρασης με άλλα άτομα και πολιτισμικά αγαθά.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αγάθος, Θ., Γαλαντόμος, Ι., Ιντζίδης, Β., Καραντζόλα, Ε., Ρουμπής, Ν., & Σιμόπουλος, Γ. (2011). *Εκμάθηση της Ελληνικής γλώσσας (επίπεδο Α1)*. Ινστιτούτο Διαρκούς Εκπαίδευσης Ενηλίκων (ΙΔΕΚΕ). <https://www.openbook.gr/ekmathisi-tis-ellinikis-glwssas-epipedo-a1-egxeiridio/>

Βεργίδης, Δ. (2008). *Εισαγωγή στην Εκπαίδευση ενηλίκων. Η εξέλιξη της Εκπαίδευσης ενηλίκων στην Ελλάδα και η κοινωνικο-οικονομική λειτουργία της (Τόμ. Β)*. Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

Βεργίδης, Δ., & Καραλής, Α. (2008). *Εισαγωγή στην Εκπαίδευση ενηλίκων. Σχεδιασμός, οργάνωση και αξιολόγηση Προγραμμάτων (Τόμ. Γ)*. Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

Κασιμάτη, Α. (200). *Εισαγωγή στη Διδακτική Μεθοδολογία-Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας*. Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.- ΕΚΠΑ.

<http://edulll.ekt.gr/edulll/handle/10795/1095>

Rogers, A. (1998). *Η Εκπαίδευση Ενηλίκων*. Μεταίχμιο.

Τσίλη, Π. (2021). *Εκπαιδύοντας ενήλικες στις τέχνες- Η περίπτωση του Ωδείου της Ιεράς Μητρόπολης Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας: Συγκριτική θεώρηση της διδακτικής οπτικής, του διδακτικού προφίλ και της κατάρτισης ή μη των εκπαιδευτών στην εκπαίδευση ενηλίκων (Διπλωματική εργασία, ΕΑΠ)*. Arothesis.

<https://apothesis.eap.gr/archive/item/87030>